

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/123/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8819205523
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2019:8819205523.2

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, R.. Q. J., V.. X.XX.XXXX, bytom pri navrhovateľke, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti rodičov: Q. J., V.. XX.XX.XXXX a Y. J.C., V..X.XX.XXXX, obaja trvale bytom T. XXX, L. V. B., toho času I. XXX, XXX XX T., Č. I., na návrh navrhovateľky: F. R. J., V.. XX.X.XXXX, trvale bytom T. XXX/XX, L. V. B. - Č., toho času T. S. XXXX, L. V. B., o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, t a k t o

rozhodol:

I. Súd z v e r u j e maloletú Q.V. J., V.. X.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti F. R. J.C., V.. XX.X.XXXX, bytom T. S., XXXX, L. V. B., ktorá je o p r á v n e n á a p o v i n n á vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia.

II. P r á v o maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok má iba v b e ž n ý c h veciach.

III. Z a v ä z u j e rodičov platením výživného na maloletú Q. J., V.. X.XX.XXXX vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, ktoré výživné je každý z rodičov p o v i n n ý platiť vždy do 25.dňa toho ktorého mesiaca na účet Ú. Y., T. L. D. I. L. V. B. Č.. Ú. S.: T. XX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX počnúc právoplatnosťou rozhodnutia.

IV. Z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 8P/104/2019-11 zo dňa 18.6.2019, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd zveril maloletú Q. do jej náhradnej osobnej starostlivosti a rodičov zaviazal platením výživného na dieťa v minimálnom rozsahu. V návrhu uviedla, že uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 8P/104/2019 zo dňa 18.6.2019 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bola maloletá Q. dočasne zverená do jej starostlivosti. Maloletá je v jej osobnej starostlivosti od 24.6.2019. V dôsledku zlyhávania starostlivosti rodičov má dieťa zanedbanú zdravotnú starostlivosť. V septembri 2019 nastúpila maloletá do X. ročníka A. T. Š. L. V. B.. Navrhovateľka spolu s jej partnerom R. O. býva v dvojizbovom byte. Maloletá Q. si na prostredie u nich zvykla, v súčasnosti nemá záujem stretávať sa s rodičmi, nakoľko títo stále požívajú alkoholické nápoje. Maloletej Q. sa snaží navrhovateľka zabezpečiť všetky jej vývinové potreby.

2. Rodičia sa pojednávania nezúčastnili, vo veci sa písomne nevyjadrili.

3. Kolíznym opatrovníkom doporučil návrhu vyhovieť.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, oboznámením sa so správou ÚPSVaR, Vranov nad Topľou, správou kolízneho opatrovníka, potvrdením o zdravotnom stave navrhovateľky, čestným vyhlásením R. O., pripojenými spismi tunajšieho súdu sp.zn. 8P/104/2019, 6P/123/2019 a zistil tento skutkový stav veci :

5. Uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 8P/104/2019-11 zo dňa 18.6.2019 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bola maloletá Q. J., V.. X.XX.XXXX dočasne zverená do osobnej starostlivosti F. R. J., V.. XX.X.XXXX. Rozhodnutie nadobudlo vykonateľnosť 18.6.2019 a právoplatnosť 11.7.2019. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že konfliktné spolužitie rodičov spôsobené užívaním alkoholu z ich strany vytváralo nepriaznivé prostredie pre zdravý vývin maloletej.

6. V súdnom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 6P/123/2019 boli rozhodnutím zo dňa 22.8.2019 maloleté deti J., B., V.. X.X.XXXX a Y., V.. XX.XX.XXXX zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov, Y. J., V.. XX.XX.XXXX a F. J., V.. XX.X.XXXX. Rodičia boli zaviazaní platením výživného na maloleté deti v minimálnom rozsahu.

7. Z výpovede navrhovateľky súd zistil, že o maloletú sestru Q. sa osobne stará od konca júna 2019. Navrhovateľka má so sestrou vytvorený veľmi blízky citový vzťah. Maloletá ju rešpektuje, navrhovateľka s ňou nemá žiadne výchovné problémy. Kladný citový vzťah má maloleté dieťa vytvorené aj k priateľovi matky. Spoločne bývajú v byte, kde majú vytvorené vhodné podmienky na bývanie. Maloletá Q. začala od septembra 2019 navštevovať základnú školu. Navrhovateľka je plne spôsobilá na právne úkony, bezúhonná a jej zdravotný stav umožňuje postarať sa o maloletú sestru. Toho času je nezamestnaná, poberá príspevok pre dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti. Jej priateľ je zamestnaný s čistým príjmom 530-550,- eur. Od doby čo navrhovateľka poskytuje maloletej Q. osobnú starostlivosť ju rodičia navštívili asi dvakrát, inak sú s ňou v telefonickom kontakte. So súrodencami, ktorí sú zverení do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov, je maloletá Q. v pravidelnom kontakte.

8. R. O., V.. XX.XX.XXXX v písomnom čestnom prehlásení zo dňa 30.9.2019 súhlasil s tým, aby maloletá Q. J., V.. X.XX.XXXX bol zverená do starostlivosti F. R. J., V.. XX.X.XXXX a bývala s nimi v spoločnej domácnosti.

9. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou potvrdil, že F. R. J. je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 6.9.2019 naďalej. Maloletej Q. J. je vyplácaný opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej starostlivosti vo výške 192,- eur mesačne.

10. Zo správy R.. R. I., všeobecnej lekárky pre dospelých súd zistil, že navrhovateľka je zdravotne spôsobilá postarať sa o maloleté dieťa.

11. Kolízny opatrovník po prešetrení pomerov v správe uviedol, že maloleté deti B. D. Y. bývajú v súčasnosti v spoločnej domácnosti starých rodičov na adrese T. J. XXXX/XX, L. V. B.. Maloletá Q. býva v spoločnej domácnosti svojej sestry F. R. J. a jej priateľa v dvojizbovom byte na T. S.. XXXX, L. V. B.. Byt je vkusne a účelne zariadený a maloleté dieťa v ňom má vytvorené vhodné podmienky pre svoj priaznivý vývin. V septembri nastúpila maloletá Q. do X. ročníka A. T. Š.Q. L. L. V. B.. Maloletá je zdravá, návštevou očného lekára bola potvrdená maloletej porucha videnia - astigmatizmus. Maloletá v súčasnosti nosí na korigovanie očnej chyby okuliare. S maloletou bolo potrebné navštíviť aj jej stomatológa, v dôsledku zlého prežrávania trvalých zubov. Na ďalšie vyšetrenie je mal. Q. objednaná na deň 01.10.2019. Detskou lekárkou dieťaťa je R.. Š.Á.. Navrhovateľka je od 06.09.2019 nezamestnaná, vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Predtým pracovala na dohodu v Y. L. L., avšak kvôli nevyhovujúcej pracovnej dobe prácu nechala. F. R. sa skúsila zamestnať aj u iného zamestnávateľa, avšak hneď v piaty deň mala úraz, spadla a poranila si nohu, ktorú mala v minulosti operovanú. Keď to oznámila zamestnávateľovi, že potrebuje ísť k lekárovi, ten s ňou ihneď rozviazal pracovný pomer. Maloletej Q. sa sestra snaží zabezpečiť všetky jej vývinové potreby a spolu so súčasným priateľom sa snažia o to, aby maloletá netrpela núdzou. Maloletá Q. je v pravidelnom osobnom kontakte so svojimi súrodencami B. D. Y.. Rodina je zapojená do programu na vykonávanie odbornej metódy práce na prispôsobenie sa novej situácii v Centre pre deti a rodiny: Kočovné divadlo „Drak“, Prešov. Rodičia sa s maloletou Q.V. v prevažnej miere kontaktujú telefonicky. V súčasnosti obaja rodičia pracujú v Čechách. S rodičmi bol naposledy vykonaný pohovor v auguste. V tom čase boli nezamestnaní, aktívne si však hľadali prácu. Vzhľadom na skutočnosť, že rodičia v súčasnosti stále nie sú schopní zabezpečiť maloletej

adekvátnu starostlivosť, so zreteľom na najlepší záujem maloletej, kolízny opatrovník odporučil návrhu navrhovateľky vyhovieť v celom rozsahu.

12. Na pojednávaní kolízny opatrovník uviedol, že rodičia ho kontaktovali telefonicky a svoju neúčast na pojednávaní ospravedlnili. Od 4.9.2019 nastúpili do práce v Českej republike. Sú v skúšobnej dobe, preto nemohli pricestovať na Slovensko. Bývajú na ubytovni, za ktorú je potrebné uhrádzať mesačne 3.000,- CZK. Zatiaľ im nebola vyplatená mzda, takže nie je možné určiť výšku ich mesačného zárobku.

13. Podľa § 45 ods. 1-9 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

14. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

15. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

16. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

17. Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>.

18. Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

19. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

20. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému

uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

21. Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

22. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa ods. 2 obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

23. V zmysle § 62 ods. 3 a 4 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

24. Základným predpokladom zverenia dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je, že takéto opatrenie je v záujme dieťaťa. Príčiny zverenia dieťaťa do starostlivosti inej fyzickej osoby možno deliť na príčiny subjektívne a objektívne. Osoba, ktorej sa dieťa zveruje do starostlivosti musí mať spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Musí spĺňať predpoklady osobné, zdravotné, morálne aj osobnostné, aby bola záruka, že dieťaťu vytvorí vo svojej rodine všetky podmienky pre jeho zdravý vývoj. Rozhodnutie o náhradnej osobnej starostlivosti má dočasný charakter, ak pominú dôvody pre jeho trvanie, ktorákolvek zo strán sa môže domáhať jeho zrušenia.

25. Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že náhradná osobná starostlivosť je u maloletej Q. v súčasnosti najvhodnejším riešením. Rodina bola dlhšiu dobu sledovaná zo strany úradu práce, mesta ako aj súdu, rodičia prekonávali problémy súvisiace s užívaním alkoholu a tiež s nepriaznivou sociálnou situáciou. Keďže tieto problémy v rodine nepriaznivo vplývali na zdravý fyzický a psychický vývin maloletej, súd dieťa neodkladným opatrením dočasne zveril do starostlivosti navrhovateľky - sestry maloletej Q.. Táto spĺňa zákonom vyžadované predpoklady pre zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Je plne spôsobilá na právne úkony, bezúhonná, má zabezpečené vhodné bytové podmienky, spĺňa osobnostné predpoklady pre zabezpečenie riadnej starostlivosti o dieťa a jej zdravotný stav umožňuje postarať sa o maloletú sestru. Medzi navrhovateľkou a maloletým dieťaťom je vytvorený kladný citový vzťah a pobyt v domácnosti navrhovateľky dieťaťu prospieva. S poukazom na zistený skutkový stav súd návrhu navrhovateľky vyhovel a maloletú Q. zveril do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Zároveň súd navrhovateľke vymedzil rozsah jej práv a povinností k dieťaťu.

26. Rodičov súd zaviazal platením výživného na maloletú dcéru v zmysle zákonných ustanovení Zákona o rodine v minimálnom rozsahu. Rodičia sa snažili prekonať nepriaznivú finančnú situáciu a podarilo sa im zamestnať od mesiaca september 2019. Mzda za vykonanú prácu im ešte nebola vyplatená, preto súd zohľadňujúc zárobkové možnosti rodičov, ich výdavky, počet vyživovacích povinností, zaviazal ich na výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu. Takéto minimálne výživné v súčasnosti činí 28,79 eur a určenie výživného pod túto hranicu nie je možné.

27. V zmysle § 337 ods. 3 Civilného sporového poriadku (CSP) súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým žalobe vo veci samej vyhovel. Ustanovenie § 335 platí primerane. V danom prípade súd pred začatím konania nariadil neodkladné opatrenie uznesením č.k. 8P/104/2019-11 zo dňa 18.6.2019 a uložil navrhovateľke povinnosť podať návrh vo veci samej. Keďže návrhu navrhovateľky súd v tomto súdnom konaní vyhovel, s poukazom na § 337 ods. 3 CSP zrušil uznesenie o neodkladnom opatrení.

28. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods.1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), (§ 363 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.